

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ БУДІВЕЛЬНИЙ ТЕХНІКУМ ТРАНСПОРТНОГО
БУДІВНИЦТВА

ПРОГРАМА

вступних випробувань до Полтавського будівельного
технікуму транспортного будівництва з української
мови для абітурієнтів на основі базової загальної
середньої освіти (9 класів)

Полтава
2018

1. Графіка і орфографія

2. Правопис голосних

Ненаголошені голосні Е, И, О. Чергування О, Е з І. Чергування О, Е після шиплячих ДЖ та Й. Чергування голосних у дієслівних коренях. Правопис И та І після шиплячих та Г, К, Х.

3. Правопис приголосних

Дзвінки та глухі приголосні. Зміни приголосних. Подвоєння приголосних. Подовження приголосних. Спрощення у групах приголосних.

4. Вживання м'якого знака

5. Вживання апострофа

6. Правопис префіксів

7. Вживання великої букви

8. Правопис складних слів

9. Правопис прислівників

10. Правопис сполучників

11. Правопис прийменників

12. Правопис часток

Правопис часток. Правопис частки НЕ. Правопис частки НІ.

13. Тире у реченні

Гире між підметом і присудком. Тире у неповному реченні та між різними членами речення.

14. Розділові знаки при однорідних членах речення

Розділові знаки при однорідних членах речення. Розділові знаки при однорідних членах у реченні з узагальнюючими словами.

15. Розділові знаки при відокремлених членах речення.

16. Розділові знаки при уточнюючих та пояснюючих членах речення

17. Розділові знаки при звертанні

18. Розділові знаки при вставних і вставлених конструкціях

19. Розділові знаки при вигуках, стверджувальних, заперечних та питальних словах.

20. Розділові знаки в складнопідрядних реченнях

21. Розділові знаки в складносурядних реченнях

22. Розділові знаки у складних безсполучникових реченнях

23. Розділові знаки при прямій мові, цитатах та діалозі

I. Фонетика і графіка. Орфоепія і орфографія

Ненаголошені голосні, їх вимова і позначення на письмі. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Чергування /-в, /-й.

Орфограма. Орфографічна помилка.

Правила вживання апострофа, м'якого знака. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків. Написання слів іншомовного походження.

II. Будова слова, словотвір і орфографія

Змінювання і творення слів. Основні способи словотворення в українській мові. Зміни приголосних при творенні слів.

Правопис складних і складноскорочених слів.

III. Лексикологія і фразеологія.

Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів.

Загальноновживані слова. Діалектні та професійні слова. Запозичені слова.

Типи словників принципи їх побудови. Головні етапи української лексикографії.

IV. Морфологія і орфографія

Поняття про самостійні та службові частини мови.

Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменник: назви істот і неістот, загальні і власні назви.

Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні (на означення цілих чисел, дробових та збірних) і порядкові.

Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників.

дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення,

морфологічні ознаки і синтаксична роль. Правопис дієприкметників.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки і синтаксична роль. Дієприслівники недоконаного і доконаного виду, їх творення. Правопис дієприслівників.

Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників. Правопис прислівників.

Прийменник як службова частина мови. Непохідні і похідні прийменники.

Правопис прийменників разом, окремо і через дефіс.

Сполучник службова частина мови. Сполучники сурядності і підрядності. Частка як службова частина мови.

V. Синтаксис і пунктуація

Словосполучення. Будова і типи словосполучень за способом вираження головного слова. Типи граматичного зв'язку в словосполученнях.

Речення, його головні ознаки та різновиди. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення. Види речень за будовою (прості й складні).

Просте речення. Поширені та непоширені речення. Головні та другорядні члени речення (підмет і присудок; присудок простий і складений; додаток, означення, обставини) і способи їх вираження. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот.

Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах. Речення двоскладні і односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні і неповні речення. Тире в неповних реченнях. Однорідні члени речення. Узагальнююче слово при однорідних членах речення. Однорідні й неоднорідні означення. Розділові знаки при однорідних членах речення. Звертання і вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки при них. Відокремлені другорядні члени речення (в тому числі уточнюючі). Розділові знаки при відокремлених членах.

Складне речення, його типи. Складносурядне сполучникове речення. Складнопідрядне речення із сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Складне речення з кількома підрядними.

Розділові знаки в складносурядному і складнопідрядному реченнях. Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні. Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Розділові знаки в ньому. Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог. Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.